

MASARYKOVA UNIVERZITA
Ekonomicko – správní fakulta

Studijní obor: Finanční podnikání

BURZA CENNÝCH PAPIEROV PRAHA

Prague Stock Exchange

Seminární práce

Matej Michlík

Brno, říjen 2007

Obsah

<u>Obsah</u>	1
<u>Úvod</u>	2
<u>1. História</u>	3
<u>2. Profil burzy</u>	4
<u>2.1. Právne postavenie</u>	4
<u>3. Orgány burzy</u>	6
<u>3.1. Valná hromada</u>	6
<u>3.2. Burzová komora</u>	6
<u>3.3. Dozorná rada</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>3.4. Burzové výbory</u>	8
<u>3.5. Generálny riaditeľ (tajomník)</u>	8
<u>3.6. Burzový dohodca</u>	8
<u>3.7. Burzový rozhodcovský súd</u>	9
<u>4. Produkty</u>	10
<u>4.1. Akcie</u>	10
<u>4.2. Dlhopisy</u>	10
<u>4.3. Futures</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>4.4. Investičné certifikáty</u>	11
<u>4.5. Warranty</u>	11
<u>5. Obchodovanie</u>	12
<u>5.1. Automatické obchody (aukčný režim)</u>	12
<u>5.2. Automatické obchody (kontinuálny režim)</u>	13
<u>5.3. SPAD obchody</u>	14
<u>5.3.1. Otvorená fáza</u>	14
<u>5.3.2. Uzavrená fáza</u>	15
<u>5.4. Blokové obchody</u>	15
<u>5.4.1. blokové obchody medzi členmi</u>	16
<u>5.4.2. blokové obchody členov s nečlenmi</u>	16
<u>5.5. Obchody s účašťou špecialistov</u>	16
<u>5.5.1. Otvorená fáza</u>	16
<u>5.5.2. Uzavretá fáza</u>	16
<u>5.6. Futures</u>	17
<u>6. Burzové indexy</u>	18
<u>6.1. Index PX</u>	18
<u>6.2. Index PX-GLOB</u>	19
<u>7. Burzové trhy</u>	22
<u>7.1. Hlavný trh</u>	23
<u>7.2. Oficiálny voľný trh</u>	24
<u>7.3. Špeciálny trh (futures)</u>	24
<u>8. Harmonogram burzového dňa</u>	25
<u>Záver</u>	26
<u>Zoznam použitej literatúry</u>	27
<u>Prílohy</u>	28

Úvod

Finančný trh zohráva v dnešnom dynamickom svete čoraz významnejšiu úlohu. Napomáha sprostredkovaniu presunov veľkých objemov peňazí a kapitálu tam, kde sú aktuálne najviac potrebné. Bez týchto presunov by bolo zložité realizovať množstvo projektov, ktoré sa následne ukázali ako úspešné a ktorých výsledkom bolo zvýšenie kvality života v príslušných častiach sveta. Finančný trh však pomáha zabezpečiť aj v súčasnosti pomerne efektívne fungovanie platobnému systému, čo v dôsledku znížených transakčných nákladov na obchodovanie takisto prispieva k rýchlejšiemu rastu ekonomík a zvyšovaniu životnej úrovne ako na lokálnej úrovni, tak i v celosvetovom meradle.

V teórii existuje viacero kritérií, podľa ktorých možno rozlišovať rôzne druhy finančných trhov. Trhy možno deliť na základe obsahu či charakteru inštrumentov, splatnosti produktov, formy či doby obchodu, pôvodu emitenta a miesta emisie alebo na základe spôsobu aktivácie finančných prostriedkov. S ohľadom na tému tejto práce nás pochopiteľne najviac zaujíma práve posledné kritérium.

Podľa neho sa finančné trhy členia na primárne a sekundárne. Na primárnych trhoch sa obchoduje s novými emisiami cenných papierov, na trhoch sekundárnych sú nakupované a predávané cenné papiere, ktoré boli už predtým vydané na primárnom trhu.

Sekundárny trh môže mať organizovanú a neorganizovanú podobu. Jeho organizovanou podobou je burza. Ide o vysoko organizovaný trh, na ktorom sa sice podobne ako na iných trhoch obchoduje s rôznymi druhmi investičných inštrumentov, avšak oproti iným trhom má i svoje špecifiká.

Cieľom tejto práce je v stanovenom rozsahu predstaviť história i súčasnosť Burzy cenných papierov Praha, a.s. a popísť jej základné charakteristiky od organizačnej štruktúry cez druhy obchodovaných inštrumentov až po jednotlivé typy obchodov, ktoré na nej v súčasnej dobe¹ prebiehajú.

¹ Keďže kapitálový trh je veľmi dynamickým prostredím, kde často dochádza k podstatným zmenám vo veľmi krátkych časových intervaloch, pri prijímaní či využívaní všetkých informácií uvedených v tejto práci je dôležité prihliadať na termín jej vzniku. Pri väčšine konkrétnych údajov je preto uvedený aj presný dátum, ku ktorému sa vzťahujú.

1. História

História burzovníctva v Prahe siaha až do dôb Márie Terézie, teda do 18. storočia, kedy zaznamenávame prvé pokusy o ustanovenie takejto inštitúcie, avšak prvá burza tu bola skutočne založená až v storočí nasledujúcim.

„V Prahe bola založená v roku 1855 tzv. prozatímní burza, kde sa obchodovalo predovšetkým s valutami a zmenkami. V roku 1871 bola v Prahe zriadená burza pre zbožie a cenné papiere. Jej význam spočíval v umiestňovaní emisií štátnych dlhopisov, v kotácií akcií podnikov, ktoré sídlili v českých zemiach, a niektorých významných bánk.“²

Do prvej svetovej vojny sa na nej rozvíjalo obchodovanie nielen s cennými papiermi, ale aj s komoditami, prekvital najmä obchod s cukrom, vďaka čomu sa stala najdôležitejším trhom cukru v celom Rakúsko - Uhorsku. Celkovo však v tej dobe nepatrila medzi najvýznamnejšie burzy a bola značne závislá na burze viedenskej.

Po vojne obchod s komoditami ustúpil a do popredia sa dostalo obchodovanie s cennými papiermi. Vďaka nemu zažila burza v medzivojnovom období veľký rozmach a svojím významom burzu vo Viedni predstihla.

V dôsledku druhej svetovej vojny a po nej takmer pol storočia trvajúcej diktatúry Komunistickej strany Československa spojenej s centrálne plánovanou ekonomikou pražská burza prirodzene o svoje postavenie prišla. Až do začiatku deväťdesiatych rokov 20. storočia sa burza z Prahy vytratila.

Svoju novodobú história začala písat v roku 1992. Založenie sa datuje na 24.11. tohto roku, prvé obchody sa uskutočnili o pári mesiacov neskôr, konkrétnie 6.4.1993. V tej dobe sa obchodovalo so siedmimi emisiami. V rokoch 1993 a 1995 sprostredkovala obchodovanie s 955 emisiami z prvej a s 674 emisiami z druhej vlny kupónovej privatizácie. Medzitým sa takmer presne rok po založení, 5.4.1994, začali výpočty oficiálneho burzového indexu PX 50. V roku 1998 sa začalo obchodovať v Systéme podpory trhu akcií a dlhopisov (SPAD). Prvou zahraničnou akciovou emisiou na pražskej burze sa v roku 2002 stala emisia Erste Bank. Z medzinárodného hľadiska bol pre Burzu významný rok 2004, keď sa stala riadnym členom Federácie európskych búrz (FESE) a americká Komisia pre cenné papiere a burzy (US SEC) ju zaradila na prestížny zoznam neamerických búrz bezpečných pre investorov. Z hľadiska obchodovania bol zatial najvýznamnejší rok 2006. V tomto roku sa zahájil výpočet v súčasnosti oficiálneho indexu PX (20.3.) a došlo k začiatiu obchodovania s investičnými certifikátm (4.10.), futures (5.10.), primárnej akciovou emisiou ECM (IPO – 7.12.) a warrantmi (11.12.). Od začiatku roka 2007 je pražská burza držiteľom licencie Energetickej burzy (1.2.), obchodovanie na Energetickej burze sa začalo 17.7. tohto roka.³

² Jiříček, P., Landlerová, A., Lusk, C., Lusková, M.: Finanční trhy. Bankovní institut, a.s., Brno, 1997, s. 104.

³ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Historie-Burzy> [zo dňa 17. října 2007]

2. Profil burzy

Burza cenných papierov Praha a.s., ako znie oficiálny názov pražskej burzy, je najväčším organizátorom trhu cenných papierov v Českej republike. V súčasnosti má povest' stabilného a rešpektovaného trhu. Funguje na členskom princípe. Znamená to, že prístup do systému burzy a právo obchodovať majú len členovia burzy – licencovaní obchodníci s cennými papiermi.⁴ Ostatní môžu predávať a nakupovať cenné papiere výlučne prostredníctvom členov.

„Členom burzy sa môže stať právnická osoba, ktorej bolo v súlade so zákonom o cenných papieroč udelené povolenie k výkonu činnosti obchodníka s cennými papiermi, ktorá je zapísaná v obchodnom registri, a ktorá ďalej plní všetky podmienky stanovené burzovým poriadkom, Burzovými pravidlami alebo rozhodnutím burzových orgánov a je akcionárom burzy alebo bola prijatá burzovou komorou za člena burzy v súlade s Burzovými pravidlami. Česká národná banka je členom BCPP.“⁵

Nasledujúca tabuľka uvádza súčasných členov burzy (17.10.2007).

ABN AMRO Bank N.V.	Fio, burzovní společnost, a.s.
ATLANTIK finanční trhy, a.s.	Global Brokers,a.s.
BAWAG Bank CZ a.s.	HVB Bank Czech Republic a.s.
BH Securities a.s.	ING Bank N.V.
BODY INTERNATIONAL BROKERS a.s.	J & T BANKA, a.s.
CAPITAL PARTNERS a.s.	Komerční banka, a.s.
CYRRUS, a.s.	Patria Finance, a.s.
Česká spořitelna, a.s.	PPF banka a.s.
Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.	Raiffeisenbank a.s.
Československá obchodní banka, a. s.	WOOD & Company Financial Services, a.s.
Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka	Živnostenská banka, a.s.

Zdroj: <http://www.pse.cz/Clenove-Burzy/>

2.1. Právne postavenie

Burza bola založená ako akciová spoločnosť. Platia pre ňu ustanovenia obchodného zákonníka o akciových spoločnostiach, s niektorými výnimkami, ktoré určuje zákon o burze cenných papierov (č. 214/1992 Sb.).

Na ich ilustráciu uvediem niekoľko citátov zo spomenutého zákona.

⁴ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Profíl-Burzy> [zo dňa 17. října 2007]

⁵ FUCHS D.: *Finanční trhy, distanční studijní opora*. 1. vydání. Masarykova univerzita v Brně 2004. 118 stran.

„Ke vzniku burzy, k jejímu rozdělení, sloučení nebo splynutí s jinou burzou, jakož i k jejímu zrušení bez právního nástupce je třeba povolení, které uděluje na žádost zakladatelů ministerstvo financí České republiky...“⁶

(1) K žádosti o povolení ke vzniku burzy uvedou zakladatelé:

- a) obchodní jméno a sídlo burzy;*
- b) seznam zakladatelů;*
- c) výši základního jmění a podíl zahraničního kapitálu;*
- d) věcné a personální zajištění činnosti.*

(2) K žádosti se připojí zakladatelská smlouva včetně návrhu stanov, návrh burzovního řádu a návrh řádu burzovního rozhodčího soudu.

(3) Při rozhodování o žádosti podle odstavce 1 přihlédne ministerstvo financí České republiky nebo ministerstvo financí Slovenské republiky zejména k potřebám finančního trhu a k přiměřenosti výše základního jmění ve vztahu k předpokládanému rozsahu burzovního obchodu.

(4) V žádosti o povolení ke zrušení burzy se uvede

- a) obchodní jméno a sídlo burzy, která má být zrušena;*
- b) jde-li o rozdělení, sloučení nebo splynutí burzy s jinou burzou, skutečnost podle odstavce 1 o právním nástupci zrušované burzy;*
- c) důvody zrušení burzy.“⁷*

Osobitá pozornost je venovaná akciám burzy.

„Akcie burzy znějí na jméno a jsou převoditelné na jiné osoby jen se souhlasem burzovní komory. Burza nesmí vydávat přednostní ani zaměstnanec akcie.“⁸

„Zahraniční osoby a právnické osoby se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky, u kterých majetková účast zahraniční osoby převyšuje 50 % základního jmění, mohou nabývat akcie burzy, jejichž celková jmenovitá hodnota nepřesáhne jednu třetinu základního jmění.“⁹

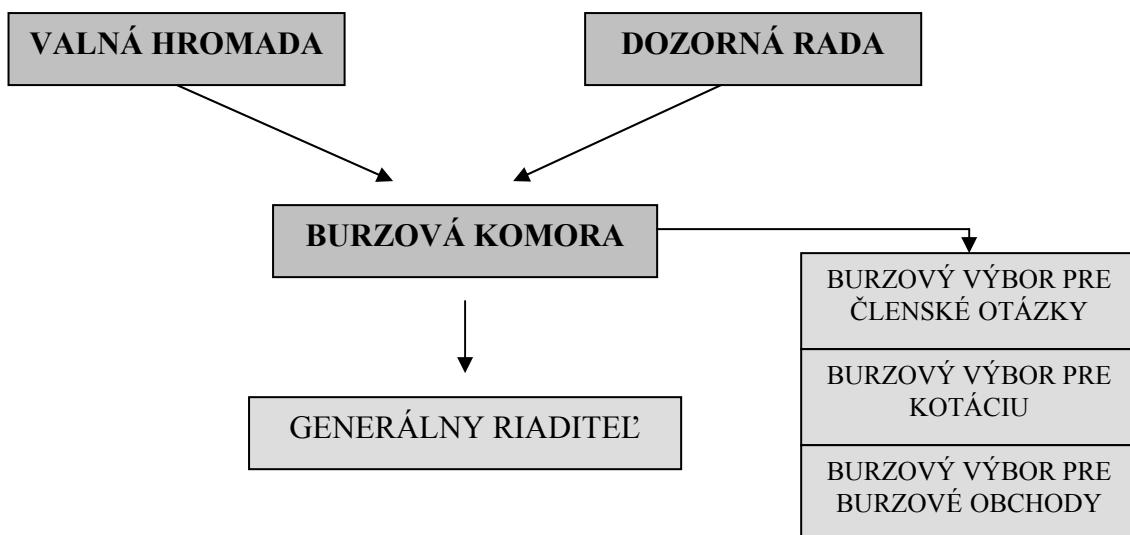
⁶ § 2 zákona č. 214/1992 Sb.

⁷ Odseky 1-4 § 3 zákona č. 214/1992 Sb.

⁸ Odsek 1 § 4 zákona č. 214/1992 Sb.

⁹ Odsek 1 § 4 zákona č. 214/1992 Sb.

3. Orgány burzy

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Profil-Burzy>

Hlavnými orgánmi burzy sú valná hromada akcionárov burzy, burzová komora a dozorná rada. Medzi ďalšie orgány burzy patria výbory (výbor pre kotáciu, výbor pre burzové obchody a výbor pre členské otázky), generálny riaditeľ (tajomník), burzový dohodca a burzový rozhodcovský súd, burzový komisár a pod.

3.1. Valná hromada

Ide o najvyšší orgán burzy. Okrem činností obvyklých pre valné hromady bežných akciových spoločností valná hromada burzy navyše schvaľuje burzový poriadok, poriadok burzového rozhodcovského súdu a iné pravidlá burzového obchodu, schvaľuje odmeny za služby poskytované burzou či volí a odvoláva členov burzovej komory a dozornej rady.

Aкционári burzy majú podľa nominálnej hodnoty držaných akcií na valnej hromade hlasovacie právo, maximálne však 20% z celkového počtu hlasov.

Zasadnutia valnej hromady sa môže zúčastniť tiež generálny riaditeľ burzy, burzový komisár i burzoví dohodcovia, ich hlas má však len poradný charakter.

3.2. Burzová komora

„Burzová komora je štatutárnym orgánom burzy, môže mať najviac 24 členov. Je pokladaná za hlavný článok burzy, lebo jej pôsobenie zahŕňa prijímanie opatrení základného významu i samotný výkon rozhodujúcich činností spojených s riadením burzových obchodov, s utváraním ostatných burzových zložiek i s ich obsadzovaním.“¹⁰

Členov burzovej komory volí valná hromada burzy, pričom minimálne polovica členov musí byť spomedzi jej akcionárov a aspoň jeden člen spomedzi burzových dohodcov. Funkčné obdobie trvá tri roky, opäťovné zvolenie je možné.

¹⁰ Jiříček, P., Landorová, A., Lusk, C., Lusková, M.: Finanční trhy. Bankovní institut, a.s., Brno, 1997, s. 106.

Na čele komory stojí predseda, ktorý vede rokovanie. Pre uznášaniaschopnosť je nevyhnutná prítomnosť aspoň polovice členov, pričom na prijatie rozhodnutia je potrebný súhlas prostej väčšiny hlasov. Výnimkou sú významnejšie rokovania, ako sú napríklad voľby predsedu a podpredsedov, prerokovanie burzového poriadku a podobne. Vtedy je potrebná prítomnosť aspoň dvoch tretín členov a na prijatie rozhodnutia treba súhlas dvoch tretín spomedzi prítomných členov.

Predseda však nielen vede rokovanie, ale v prípade rovnosti hlasov je jeho hlas rozhodujúci. Okrem toho predseda podpisuje uznesenia komory a predkladá valnej hromade rôzne návrhy. V naliehavých situáciách dokonca prijíma opatrenia sám s cieľom zamedziť ohrozeniu burzy. Ide o situácie, v ktorých nemožno zvolať burzovú komoru včas.

Burzová komora okrem iného:

- „(1) a) dbá, aby pri činnosti burzy byly dodržovány právni předpisy, burzovní řád, burzovní pravidla a zabezpečována ochrana zájmů účastníků finančního trhu;
 - b) navrhuje valné hromadě burzovní řád a řád burzovního rozhodčího soudu a jejich změny a stanoví způsob jejich uveřejnění;
 - c) navrhuje valné hromadě burzovní pravidla, která určuje způsoby, druhy a provádění burzovního obchodu, způsob a lhůty jeho plnění, jakož i postup při jejich nedodržení, určuje způsob vedení evidence o burzovním obchodu a využívání výpočetní techniky při tomto obchodu;
 - d) jmenuje a odvolává generálního tajemníka burzy a burzovní dohodce, vyhlašuje výběrové řízení pro jejich jmenování a stanoví kvalifikační požadavky;
 - e) stanoví výši zápisného, kauce, odměn za služby poskytované burzou a odměn za zprostředkování burzovního obchodu burzovními dohodci;
 - f) přijímá opatření, jejichž účelem je zabránit ohrožení činnosti burzy nebo zájmů jejích akcionářů a účastníků finančního trhu, zejména mění burzovní dny a pozastavuje z části nebo zcela burzovní obchod;
 - g) rozhoduje o protestech proti rozhodnutí burzovních výborů, týkajících se oprávnění obchodovat na burze a přijetí cenných papírů k burzovnímu obchodu, pokud toto oprávnění bylo na burzovní výbore přeneseno;
 - h) rozhoduje o protestech proti vyhlášeným kursům cenných papírů;
 - i) uděluje souhlas s prodejem akcií burzy;
 - j) rozhoduje o přijetí cenných papírů k burzovnímu obchodu;
 - k) zveřejňuje kurzy cenných papírů a údaje o nákupu a prodeji cenných papírů na burze;
 - l) uděluje a odnímá oprávnění k nákupu a prodeji cenných papírů;
 - m) vykonává dohled nad činností burzovních dohodců způsobem stanoveným v burzovním řádu;
 - n) ukládá sankce podle § 31 tohoto zákona;
 - o) provádí ostatní činnosti související s řízením burzovního obchodu;
 - p) vykonává další činnosti uvedené v § 11 odst. 1, § 12, 15, 16, § 20 odst. 4, § 22 odst. 1, § 23 a § 30 odst. 1;
 - q) plní další funkce představenstva akciové společnosti.
- (2) Práva a povinnosti burzovní komory podrobne upravuje burzovní řád a burzovní pravidla.¹¹

¹¹ § 8 zákona č. 214/1992 Sb.

3.3. Dozorná rada

Dozorná rada burzy plní tie isté funkcie ako dozorná rada bežnej akcovej spoločnosti na základe ustanovení obchodného zákonného.

- „(1) Dozorčí radě nepřísluší kontrola jednotlivých burzovních obchodů.
- (2) Volební období členů dozorčí rady nesmí být delší než tři roky. Opětovné zvolení je možné.
- (3) Zaměstnanci burzy nesmí být v dozorčí radě zastoupeni.“¹²

3.4. Burzové výbory

Burzové výbory zriaďuje burzová komora podľa potreby ako stále alebo dočasné. Tie potom namiesto nej vykonávajú stanovené činnosti. Zloženie výborov je pestré, od členov burzovej komory až po finančných investorov a iných odborníkov v danej oblasti.

3.5. Generálny riaditeľ (tajomník)

Generálneho riaditeľa (tajomníka) menuje na základe výberového konania burzová komora. Ten istý orgán ho následne môže i odvolať.

Generálny riaditeľ

- „a) řídí činnost burzovního aparátu a provoz burzy; jeho práva a povinnosti určuje burzovní řád;
- b) účastní se zasedání burzovní komory a burzovních výborů s hlasem poradním;
- c) ukládá pokuty...“¹³

3.6. Burzový dohodca

Burzový dohodca sprostredkúva obchodovanie s cennými papiermi. Podobne ako generálny riaditeľ, aj on je menovaný burzovou komorou na základe výberového konania a je ňou odvolávaný. Na rozdiel od tajomníka však nie je zamestnancom burzy.

Burzový dohodca

- „a) zprostředkovává nákup a prodej cenných papírů, které mu přidělila burzovní komora;
- b) určuje kurzy přidělených cenných papírů;
- c) vede deník jednotlivých burzovních obchodů, do kterého v časovém sledu zapisuje obchody zprostředkované v příslušný burzovní den, ostatní účastníky burzovního obchodu, emitenty cenných papírů, kurzy cenných papírů, za které byly burzovní obchody uskutečněny, druhy obchodů, jakož i případné zrušení nebo odstoupení od burzovního obchodu. do deníku burzovních obchodů se zapisují i odmítnutí zprostředkování obchodu podle písmena f). Deník burzovních obchodů může být nahrazen výstupními sestavami z automatizovaného systému, potvrzenými burzovním dohodcem;
- d) nesmí uzavírat jednotlivé burzovní obchody na vlastní účet a vlastním jménem, ani vlastním jménem na cizí účet nebo přebírat záruku za splnení burzovních obchodů, které

¹² § 10 zákona č. 214/1992 Sb.

¹³ Odsek 3 § 12 zákona č. 214/1992 Sb.

- zprostředkovává. Výjimku tvoří burzovní obchody, které burzovní dohodce přechodně uzavře vlastním jménem ke splnění příkazů svých klientů, a to nejdéle na dobu tří dnů;*
- e) je povinen při své činnosti jednat čestně a iniciativně v zájmu účastníků burzovního obchodu a finančního trhu;*
- f) nesmí uzavírat burzovní obchod, má-li důvodné podezření, že účastník burzovního obchodu nepostupuje čestně nebo je platebně neschopný;*
- g) nesmí být členem dozorčí rady burzy, jejího aparátu, ani rozhodcem či zaměstnancem burzovního rozhodčího soudu;*
- h) nesmí být prokuristou, členem statutárního ani dozorčího orgánu osoby oprávněné k nákupu a prodeji cenných papírů na burze.*
- (4) Po uzavření burzovního obchodu vydá burzovní dohodce ostatním účastníkům závěrkový list, ve kterém potvrdí dohodnuté podmínky burzovního obchodu. Závěrkový list může být nahrazen výstupní sestavou z automatizovaného systému obsahující potřebné údaje o uzavřeném burzovním obchodu, potvrzeném burzovním dohodcem.
- (5) Burzovní dohodce je povinen být přítomen v burzovních dnech na burze po celou dobu a osobně se účastnit burzovního obchodu. v případě nepřítomnosti zajistí své zastupování jiným burzovním dohodcem.
- (6) Burzovní dohodce má nárok na odměnu za zprostředkování burzovního obchodu jakmile dodá závěrkové listy.
- (7) Odměnu za zprostředkování burzovního obchodu platí ostatní účastníci rovným dílem, pokud nebylo dohodnuto jinak.“¹⁴

3.7. Burzový rozhodcovský súd

Rozhodcovský súd je zriadený burzovou komorou. Rozhoduje spory plynoucí z obchodov užatvorených na burze v prípade, že si to tak dohodnú strany obchodu. Inak prebehne konanie pred obchodným súdom.

„Právo z burzovního obchodu musí být uplatněno u burzovního rozhodčího soudu do sedmi dnů ode dne, kdy burzovní obchod byl nebo měl být plněn. Právo neuplatněné v této době zaniká.“¹⁵

¹⁴ Odseky 3-7 § 28 zákona č. 214/1992 Sb.

¹⁵ Odsek 3 § 30 zákona č. 214/1992 Sb.

4. Produkty

Kedžže cieľom tejto práce nie je detailný popis jednotlivých druhov cenných papierov, v tejto časti budú uvedené len základné fakty obchodovaných inštrumentov, prevažne z pohľadu ich obchodovania na burze.

4.1. Akcie

Na burze možno obchodovať s akciami českých i zahraničných spoločností z pestrej škály ekonomických odvetví. Všetky obchody s akciami sú však uskutočňované v českej mene. Konkrétnie možno s akciami uskutočniť obchody v aukčnom i kontinuálnom režime, blokové obchody a obchody v SPAD. Úlohu zaistenia likvidity trhu plnia tvorcovia trhu. K 17.10.2007 sa na burze obchodovalo s 32 rôznymi akciami.¹⁶

4.2. Dlhopisy

Na burze možno obchodovať s rôznymi druhmi dlhopisov (štátne, hypotečné, podnikové, komunálne, bankové...). Obchodovať s nimi možno podobne ako s akciami v aukčnom i kontinuálnom režime, vo forme blokových obchodov, nie však v SPAD. Ceny jednotlivých obchodovaných dlhopisov sa uvádzajú v percentách z nominálnej hodnoty a počítajú sa ako aritmetický priemer z kotácií tvorcov trhu dlhopisov. Dlhopisy sú rozdelené do dvoch tried. Do triedy A zaraďujeme vybrané štátne dlhopisy, v triede B sa nachádzajú všetky ostatné. Trh dlhopisov má v súčasnosti (17.10.) 12 tvorcov trhu. Uvádza ich nasledujúca tabuľka.¹⁷

Tvorcovia trhu dlhopisov
ABN Amro Bank N.V.
BARCLAYS BANK PLC
CITIBANK, a.s.
Česká spořitelna, a.s.
ČSOB, a.s.
Deutsche Bank
Dresdner Bank AG
HVB Bank, a.s.
ING Bank N.V.
Komerční banka, a.s.
Morgan & Stanley
PPF banka, a.s.

Zdroj: <http://www.pse.cz/Obchodovani/Dluhopisy/>

¹⁶ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Akcie>

¹⁷ <http://www.pse.cz/Obchodovani/Dluhopisy/>

[zo dňa 17. října 2007]

[zo dňa 17. října 2007]

4.3. Futures

Na burze cenných papierov Praha sa v súčasnej dobe uskutočňujú futures obchody s indexovými a akciovými futures. Ceny stanovuje tvorca trhu na základe odhadu vývoja ceny podkladového aktíva.¹⁸

4.4. Investičné certifikáty

Tento typ investičného inštrumentu sa obchoduje formou obchodu za účasti špecialistu. Podkladovým aktívom sú najčastejšie burzové indexy, meny, komodity či akcie.¹⁹

4.5. Warranty

Ide o cenné papiery derivátového typu, na základe ktorých má držiteľ právo kúpiť podkladové aktívum za vopred stanovenú cenu. Jeho cenu stanovuje špecialista podľa odhadu vývoja ceny podkladového aktíva. Na burze sa obchodujú vo forme obchodov s účasťou špecialistov alebo v automatických obchodoch.

V prílohe č. 6 je zoznam všetkých investičných nástrojov kótovaných na Burze cenných papierov Praha k 17.10.2007, spolu s ich zaradením do jednotlivých obchodných skupín a na príslušné burzové trhy.²⁰

¹⁸ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=futures> [zo dňa 17. října 2007]

¹⁹ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Investicni-Certifikaty> [zo dňa 17. října 2007]

²⁰ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Warranty> [zo dňa 17. října 2007]

5. Obchodovanie

Na burze možno obchodovať výlučne prostredníctvom jej členov. Obchodovanie prebieha v elektronickej forme, na základe automatického spracovania pokynov na nákup a predaj investičných inštrumentov.

Jednotlivé investičné inštrumenty obchodované na niektorom z burzových trhov sa radia do šiestich skupín (1, 2, 3, 8, 9, 0). Každá zo skupín má svoj typický spôsob obchodovania a jemu prislúchajúci spôsob stanovenia kurzu. Konkrétny obsah skupín uvádzajú tabuľka.²¹

Obch. skupina	Inštrumenty	Aukčný režim	Kontinuálny režim	SPAD	Blokové obchody	Obchody s účasťou špecialistov	Futures obchody v SPAD
1	Zaknihované akcie a dlhopisy neobchodované v SPAD	áno	áno (kurz)		áno		
2	Listinné akcie a dlhopisy	áno (kurz)			áno		
3	Vybrané akcie obchodované v SPAD	áno	áno	áno (kurz)	áno		
8	Investičné certifikáty					áno (kurz)	
9	Futures						áno (kurz)
0	Warranty	áno	áno			áno (kurz)	

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Obchodovani>

5.1. Automatické obchody (aukčný režim)

V aukčnom režime sa prijímajú objednávky na nákup a predaj investičných inštrumentov, nezverejňujú sa žiadne informácie. Následne sa objednávky inštrumentov v jednom časovom okamihu spracujú a stanoví sa aukčná cena, miera alokácie (miera uspokojenia objednávok) a kód stavu trhu. Hlavným kritériom stanovenia aukčnej ceny je dosiahnutie maximálneho zobchodovaného množstva investičných inštrumentov, následne potom minimálny previs. Kód stavu trhu následne vyjadri vzťah medzi ponukou a dopytom pomocou stupňov 1 až 8, rastúci stupeň vyjadruje smerovanie od dokonalého uspokojenia objednávok a maximálneho množstva uskutočnených obchodov k neuspokojeniu žiadnej objednávky, a teda k neuskutočneniu žiadneho obchodu a zachovaniu predošej aukčnej ceny.²² Celá škála je uvedená v prílohe č.1.

²¹ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Obchodovani> [zo dňa 17. října 2007]

²² <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Aukcni-Rezim> [zo dňa 17. října 2007]

Nová aukčná cena sa od záverečného kurzu predchádzajúceho dňa môže lísiť najviac o $\pm 5\%$. Naopak, minimálny rozdiel stanovuje krok kotácie. Pravidlá jeho určenia naznačuje tabuľka.

akcie		dlhopisy	
cena	krok kotácie	cena	krok kotácie
do 200,- Kč	0,01 Kč	do 200 %	0,01 %
200,- až 1.000,- Kč	0,10 Kč	nad 200%	1,00 %
nad 1.000,-Kč	1,00 Kč		

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Aukcni-Rezim>

Záverečným kurzom inštrumentov 2. obchodnej skupiny je cena stanovená v aukčnom režime (9:25), hovoríme, že aukčný režim je kurzotvorným segmentom pre inštrumenty 2. obchodnej skupiny.

5.2. Automatické obchody (kontinuálny režim)

Kontinuálny režim v harmonograme burzového dňa nadväzuje na aukčný režim. Je určený na obchodovanie s inštrumentmi 1. a 3. obchodnej skupiny. Otváracia cena sa rovná cene stanovenej v rámci aukčného režimu (9:25). Obchody sa uzatvárajú priebežne, pri postupnom vkladaní objednávok nákupu a predaja, s ohľadom na princíp cenovej a časovej priority (prednosť má objednávka s vyššou cenou, resp. pri rovnakých cenách objednávka vložená ako prvá). Obchodovať možno len v rámci povoleného rozpätia určeného ako percento z otváracej ceny. Prehľad rozpätí a čakacích dôb pre inštrumenty oboch obchodných skupín zobrazuje tabuľka.

CP	Povolené rozpätie	Čakacia doba
1. obchodná skupina	5 % + 3 %	1 x 5 min.
3. obchodná skupina	5 % + 5 % + 5 % + 5 % pri prekročení 20 % pásma ďalších 10% + 10% + 10%	3 x 5 min. pri prekročení 20 % pásma ďalších 3 x 15 min.

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Kontinualni-Rezim>

Prvý údaj povoleného rozpätia určuje možnosť rozšírenia oboma smermi. O ďalšie uvedené percentá sa už môže cena odchýliť len jedným smerom a až po uplynutí tzv. čakacej doby. Tá sa zaháji, keď sa objavia objednávky umožňujúce v danom okamihu uskutočnenie obchodu mimo rozpäťia. V prípade, že sa do uplynutia čakacej doby nevloží aj objednávka umožňujúca realizáciu obchodu vnútri povoleného rozpätia, povolené rozpätie sa príslušným smerom o príslušné percento rozšíri.²³

²³ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Kontinualni-Rezim> [zo dňa 17. října 2007]

Kontinuálny režim je kurzotvorným segmentom len pre inštrumenty 1. obchodnej skupiny (nie pre inštrumenty 3. obchodnej skupiny), záverečný kurz určuje cenu posledného uzavoreného obchodu. (V prípade, že sa v daný deň s danou emisiou neobchodovalo, je záverečný kurz rovný otváracej cene.)

5.3. SPAD obchody

Obchodovanie v SPAD prebieha prostredníctvom tvorcov trhu. Tvorca trhu je členom burzy, na základe zmluvy vykonáva svoju činnosť na vybraných emisiách.

Obchodovanie prebieha v dvoch fázach.

5.3.1. Otvorená fáza

Tvorcovia trhu priebežne kótujú ceny nákupu a predaja emisií. Ak je niektorá z kotácií súčasťou tzv. „najlepšej kotácie“, musí tvorca trhu uzavrieť obchod v prípade, že na túto kotáciu reaguje protistrana vložením inštrukcie. Najlepšou kotáciou je pritom pásmo určené najlepšou cenou nákupu a predaja spomedzi cien menovaných tvorcami trhu. Obchod možno uzavrieť v pásmе najlepšej kotácie rozšírenom o 0,5% oboma smermi.

Ak sa aritmetický stred povoleného rozpätia odchýli od stredu na začiatku otvorenej fázy o viac ako 20% a do 2 minút sa nevráti späť do pásmá, vyhlasuje sa 15 minútová prestávka, počas ktorej sa s danou emisiou neobchoduje. V prípade, že sa počas prestávky ku kótovaniu danej emisie prihlásia aspoň tri tvorcovia trhu, povolené rozpäťie sa rozšíri o 10%. Tento proces sa môže opakovať až do rozšírenia rozpätia o $\pm 50\%$.

Protistranou pri obchodovaní v SPAD môže byť:

- a) *Tvorca trhu za štandardných podmienok* (ide o najlepšiu cenu na trhu, požadované množstvo zodpovedá štandardnému množstvu emisie, termín vysporiadania je T+3, teda do troch pracovných dní, ak člen burzy na najlepšiu kotáciu reaguje, TT je povinný do 10 sekúnd uzavrieť obchod)
- b) *Tvorca trhu za iných podmienok* (požadované množstvo je odlišné od štandardného, termín vysporiadania je T+1 až T+15, tvorca trhu nemá povinnosť reagovať)
- c) *Iný obchodník* (obchod je dohodnutý priamo, elektronicky alebo telefonicky v množstve a cene zodpovedajúcej povolenému rozpätiu, termín vysporiadania je stanovený na T+1 až T+15)

Otváracia cena je rovná aritmetickému stredu povoleného rozpätia v okamihu zahájenia otvorenej fázy (9:30).

Záverečný kurz emisií obchodovaných v SPAD je rovný stredu povoleného rozpätia v okamihu ukončenia otvorenej fázy SPAD (16:00).²⁴

²⁴ <http://www.pse.cz/Obchodovani/SPAD/> [zo dňa 17. října 2007]

5.3.2. Uzavrená fáza

V tejto fáze tvorcovia trhu nie sú povinní kótovať ani uzatvárať obchody. Rozpäťie, v rámci ktorého možno uzatvárať obchody, je určené najlepšou kotáciou na konci otvorenej fázy rozšírenou o 5% oboma smermi.

S emisiami v SPAD nemožno uzatvárať blokové obchody. Výnimkou sú obchody, kde protistranu reprezentuje člen burzy a tzv. nadlimitné obchody, ktorých objem presahuje limit stanovený burzou, približne 150 mil. Kč.²⁵

Tvorcov trhu, ktorí kótujú emisie v SPAD, uvádza tabuľka v prílohe č.2. Konkrétnie emisie v SPAD a ich parametre sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Názov	ISIN	Maximálne rozpätie [Kč]	Štandardné množstvo [ks]	Nadlimitné množstvo [ks]
AAA	NL0006033375	1,50	3 000	2 694 000
CETV	BMG200452024	20,00	1 000	82 000
ČEZ	CZ0005112300	8,00	5 000	140 000
ECM	LU0259919230	20,00	500	96 000
ERSTE BANK	AT0000652011	8,00	2 000	104 000
KOMERČNÍ BANKA	CZ0008019106	20,00	1 000	35 000
ORCO	LU0122624777	30,00	500	52 000
PEGAS NONWOVENS	LU0275164910	10,00	1 000	203 000
PHILIP MORRIS ČR	CS0008418869	200,00	100	15 400
TELEFÓNICA O2 C.R.	CZ0009093209	6,00	5 000	275 000
UNIPETROL	CZ0009091500	3,00	10 000	520 000
ZENTIVA	NL0000405173	10,00	2 000	126 000

Zdroj: <http://www.pse.cz/Obchodovani/SPAD/>

5.4. Blokové obchody

Ide o obchody, v ktorých aspoň na jednej strane vystupuje člen burzy, či už obchoduje na účet vlastný alebo na účet zákazníka. Obchoduje sa s jednou emisiou. Cena obchodu nie je nijako obmedzená viazaním na kurz emisie. Existuje však podmienka minimálneho objemu obchodu, ktorá je v súčasnosti (16.10.2007) stanovená ako 1 Kč pri akciách a podielových listoch a 10 000 Kč pri dlhopisoch.

Obchody sa registrujú v automatizovanom obchodnom systéme burzy AOS. Akcie a podielové listy sa registrujú do 5 resp. 60 minút (otvorená resp. uzavretá fáza SPAD), dlhopisy do 120 minút.

²⁵ <http://www.pse.cz/Obchodovani/SPAD/> [zo dňa 17. října 2007]

Vysporiadanie prebieha v režime T+0 až T+15. Blokové obchody nie sú kurzotvorené a ako jediný typ obchodu na pražskej burze nie sú zaručené Garančným fondom burzy.²⁶

Rozlišujú sa dva typy blokových obchodov.

5.4.1. Blokové obchody medzi členmi

Každá strana vloží svoju časť obchodu (inštrukciu na predaj / nákup) a v prípade zhody dôjde k ich spárovaniu, registráciu obchodu a jeho nahláseniu ČNB.

5.4.2. Blokové obchody členov s nečlenmi

Člen vloží svoju inštrukciu a ako protistranu uvedie nečlena a jeho custodiena (osobu, ktorá zaň obchod vysporiada). Systém vygeneruje protiinštrukciu a informáciu custodienovi, ktorý následne doplní potrebné údaje. Obchod sa zaregistroje, zverejní a za stranu člena sa nahlási ČNB. Nečlen si musí nahlásenie ČNB zabezpečiť sám.²⁷

5.5. Obchody s účašťou špecialistov

Ide o obchodovanie s produktami, u ktorých sa nedá zabezpečiť dostatok tvorcov trhu nato, aby sa obchodovalo v SPAD. V súčasnosti sem patrí obchodovanie s investičnými certifikátmi a warrantmi.

Kotáciu (stanovovanie cien ponuky a dopytu) príslušného investičného inštrumentu vykonáva jeden špecialista (člen burzy), ktorý zároveň na trhu daného inštrumentu udržuje dostatočnú likviditu.

Obchodovanie je podobné obchodovaniu v SPAD. Člení sa na dve fázy.

5.5.1. Otvorená fáza

Špecialista má povinnosť kótovať a uzatvárať obchody. Obchody sa realizujú v pásme určenom kotáciou špecialistu rozšírenou o $\pm 0,5\%$.

5.5.2. Uzavretá fáza

Špecialista nemá povinnosť kótovať. Obchody sa realizujú v pásme určenom poslednou kotáciou špecialistu počas otvorenej fáze, rozšírenou o $\pm 5\%$.

Vysporiadanie obchodov s účašťou špecialistov prebieha v termíne T+1 až T+15, štandardne T+3.²⁸

Zoznamy obchodovaných certifikátov, warrantov, ich parametry a zoznam špecialistov, ktorí ich spravujú, sú uvedené v prílohách č. 3 a 4.

²⁶ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Blokove-Obchody> [zo dňa 17. října 2007]

²⁷ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Blokove-Obchody> [zo dňa 17. října 2007]

²⁸ <http://www.pse.cz/Obchodovani/S-Ucasti-Specialisty/> [zo dňa 17. října 2007]

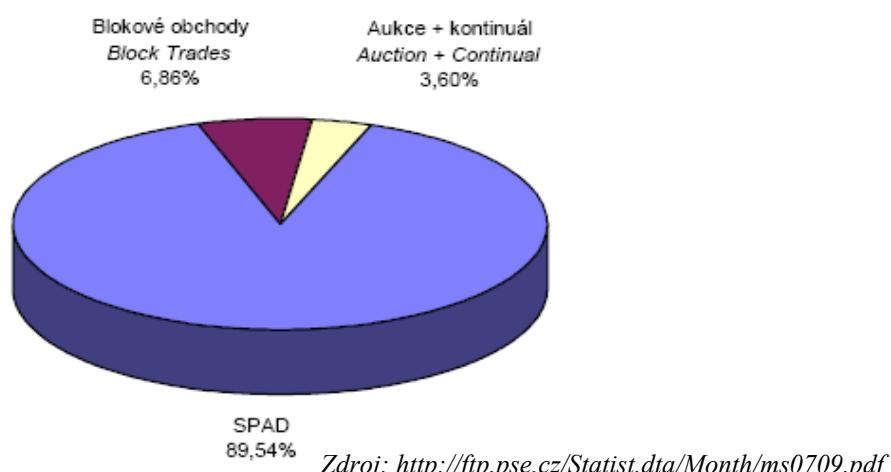
5.6. Futures

Na trhu futures obchodujú len tí členovia burzy, ktorí majú oprávnenie na obchodovanie s derivátmi. Základom fungovania trhu a obchodovania na ňom je znova činnosť tvorcov trhu, ktorí udržujú dopyt a ponuku pre jednotlivé spravované futures sériu. Obchodovanie rovnako prebieha v dvoch fázach ako obchodovanie v SPAD. Vysporiadanie obchodu prebieha v termíne T+1. V súčasnosti pôsobia traja tvorci trhu: Česká spořitelna, a.s., FIO, burzovní společnost, a.s. a Patria Finance, a.s.²⁹

5.7. Skladba obchodov

Nasledujúci graf zobrazuje skladbu celkových objemov jednotlivých druhov obchodov realizovaných na Burze cenných papierov Praha v septembri 2007. Z grafu je zrejmá naprostá prevaha obchodovania v SPAD, ktoré dosahuje takmer 90% celkového objemu uskutočnených obchodov v sledovanom období.

**SKLADBA CELKOVÝCH OBJEMŮ OBCHODŮ
TOTAL TRADE VALUE STRUCTURE**

²⁹ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Futures-Obchody> [zo dňa 17. října 2007]

6. Burzové indexy

Na Burze cenných papierov Praha existujú dva indexy: Index PX a Index PX-GLOB.

6.1. Index PX

Ide o oficiálny index BCCP. Je to cenový index blue chip akcií. Vypočítava sa od 20.3.2006, keď prevzal históriu a hodnotu zanikajúceho Indexu PX 50, východiskovým dňom výpočtu je teda dátum 5.4.1994. Bázu tohto indexu tvorilo k 15.10.2007 11 emisií (ČEZ, Erste Bank, Telefónica 02 C.R., Komerční banka, CETV, Unipetrol, Zentiva, Orco, Philip Morris ČR, Pegas Nonwovens a ECM).³⁰

Hodnota indexu sa vypočítava pomocou vzorca

$$PX(t) = K(t) \times \frac{M(t)}{M(0)} \times 1000 \quad (1)$$

Zdroj: http://ftp.pse.cz/Info.bas/Cz/PX_manual.pdf

kde

$M(0)$ = trhová kapitalizáca bázy vo východiskovom dátume (5.4.1994) = 379 786 853 620 Kč

$K(t)$ = faktor zreteženia v čase t (zohľadňuje zmeny v báze indexu), pričom $K(0) = 1$

$M(t)$ = trhová kapitalizáca bázy v čase t definovaná vzťahom

$$M(t) = \sum_{i=1}^{N(t)} q_i(t) \cdot p_i(t) \quad (2)$$

Zdroj: http://ftp.pse.cz/Info.bas/Cz/PX_manual.pdf

kde

$q_i(t)$ = počet cenných papierov i-tej bázickej emisie uplatnený vo výpočte indexu v čase t ,

$p_i(t)$ = kurz i-tej bázickej emisie v čase t ,

$N(t)$ = počet bázických emisií v čase t .

Pre výpočet hodnoty indexu však Burza využíva iný vzorec (3), ktorý umožňuje do výpočtu zahrnúť aj prípadné zmeny v báze indexu a ktorý je z tohto vzorca odvodený.

$$PX(t+1) = PX(t) \times \frac{M(t+1)}{M^*(t)} \quad (3)$$

Kde

$M(t+1)$ = trhová kapitalizáca bázy v čase $t+1$ po vykonaní zmien,

$M^*(t)$ = trhová kapitalizáca novej (aktualizovanej) bázy v čase t .

³⁰ <http://www.pse.cz/Statistika/Burzovni-Indexy/default.aspx/default.aspx?bi=1> [zo dňa 17.10.2007]

Výpočetnou dobou je doba od 9:25 do 16:00. Hodnota indexu sa prepočítava každých 15 sekúnd. Pri výpočte sa používajú aukčné ceny a ceny posledných obchodov v kontinuálnom režime u emisií nezaradených do SPAD a u emisií zaradených do SPAD stredy platného rozpätia počas otvorenej fázy a aukčné ceny a ceny posledných obchodov v kontinuálnom režime počas uzavretej fázy SPAD. Aktualizácia báze indexu sa vykonáva štyrikrát v roku (prvý burzový deň po tretom piatku v marci, júni, septembri a decembri).³¹

Nasledujúci graf znázorňuje vývoj hodnoty Indexu PX od vzniku jeho predchodcu PX 50.

6.2. Príklad výpočtu hodnoty indexu

Predpokladajme, že na burze sa obchodujú akcie troch emitentov. Komerčná banka emitovala 1 000 kusov akcií, Československá obchodná banka 2000 kusov a Česká sporiteľňa 3000 kusov akcií. Hodnota jednotlivých akcií je k aktuálnemu dátumu, napríklad 1.7., nasledovná: 1 akcia KB má hodnotu 250 Kč, u ČSOB je hodnota jednej akcie 200 Kč a u ČS 400 Kč. Ďalej predpokladajme, že burza existuje od 1.1., že v tom čase bola trhová kapitalizácia rovná 1 500 000 Kč a že aktuálna hodnota faktora zreťazenia K(1.7.) bola stanovená na 0,6.

Na výpočet pomocou vyššie uvedeného vzorca (1) potrebujeme zistiť hodnotu aktuálnej trhovej kapitalizácie. Tú dostaneme tak, že vynásobíme celkový počet akcií emitovaných jednou z bánk aktuálnou hodnotou jej akcie. Podobný postup uplatníme aj v prípade ďalších dvoch bánek, teda obecne u všetkých emitentov na trhu. Kapitalizácie jednotlivých emitentov následne sčítame, hodnotu výslednej aktuálnej trhovej kapitalizácie dosadíme do pôvodného vzorca spolu s uvedenými hodnotami pôvodnej kapitalizácie a faktora zreťazenia a dopočítame hodnotu indexu.

$$M(1.7.) = q_{KB} \times p_{KB} + q_{CSOB} \times p_{CSOB} + q_{CS} \times p_{CS} = 1\ 000 \times 250 + 2\ 000 \times 200 + 3\ 000 \times 400 = \underline{\underline{1\ 850\ 000}}$$

$$PX(t) = K(1.7.) \times \frac{M(1.7.)}{M(1.1.)} \times 1\ 000 = 0,6 \times \frac{1\ 850\ 000}{1\ 500\ 000} \times 1\ 000 = \underline{\underline{740}}$$

³¹ http://ftp.pse.cz/Info.bas/Cz/PX_manual.pdf [zo dňa 17.10.2007]

6.3. Index PX-GLOB

Ide o index so širokou variabilnou bázou. Počíta sa od 30.9.1994 z východiskovej hodnoty 1000 bodov pomocou rekurentného vzťahu

$$PX\text{-}GLOB(t+1) = PX\text{-}GLOB(t) \times \frac{M(t+1)}{M^*(t)} \quad (4)$$

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Burzovni-Indexy> [zo dňa 16.10.2007]

kde

$M(t+1)$ = trhová kapitalizáca bázy v čase $t + 1$

$M^*(t)$ = trhová kapitalizáca bázy v čase t po prípadnej aktualizácii

Výpočet sa uskutočňuje na konci burzového dňa podľa záverečných kurzov. K 16.10.2007 bolo v bázi zaradených 30 emisií, ich prehľad a parametre uvádza príloha č.5.³²

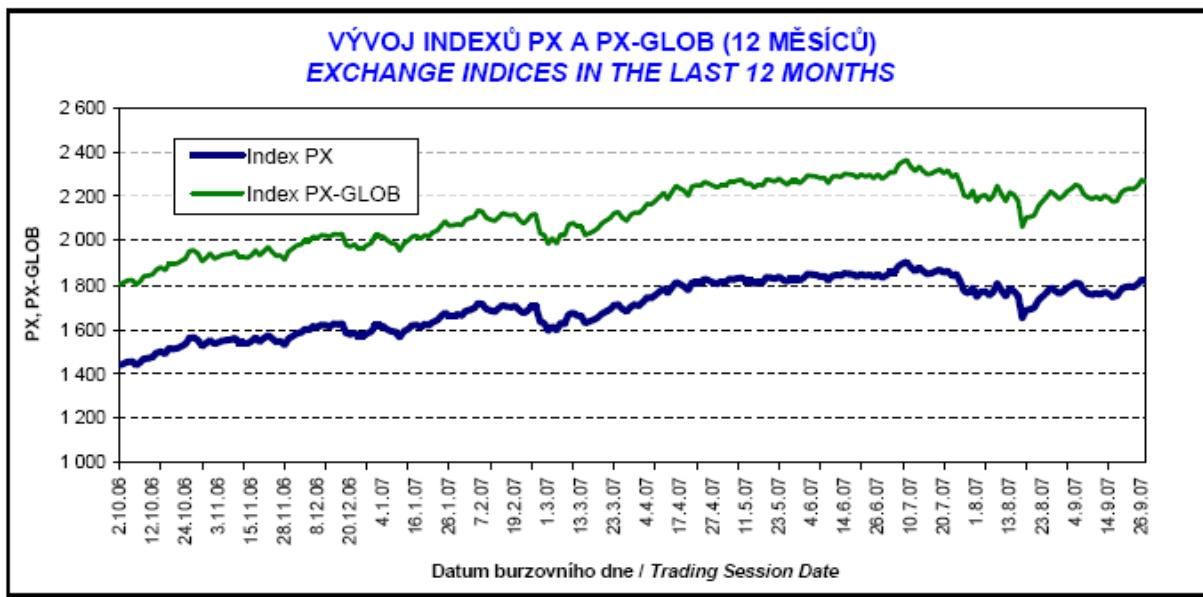
Nasledujúci graf znázorňuje vývoj hodnoty Indexu PX-GLOB od jeho vzniku.

Zdroj: <http://www.pse.cz/Statistika/Burzovni-Indexy/Detail.aspx?bi=3>. [zo dňa 16.10.2007] - úplný

Ďalší graf porovnáva vývoj oboch akciových indexov za posledných približne 12 mesiacov. Konkrétnie ide o obdobie od 2.10.2006 do 26.9.2007.

³² <http://www.pse.cz/Statistika/Burzovni-Indexy/default.aspx/default.aspx?bi=1> [zo dňa 17.10.2007]

Zdroj: <http://ftp.pse.cz/Statist.dta/Month/ms0709.pdf>

7. Burzové trhy

Burza cenných papierov Praha organizuje regulovaný a neregulovaný trh s investičnými inštrumentmi.

Regulovaný trh sa podľa zákona o podnikaní na kapitálovom trhu (č. 256/2004 Sb) delí na oficiálny trh s cennými papiermi a špeciálny trh s investičnými inštrumentmi, ktoré nie sú cennými papiermi.

Oficiálny trh sa kvôli väčšej transparentnosti ďalej člení na dve zložky: hlavný trh a oficiálny voľný trh. Hlavný trh je prestížnym trhom. Svoje emisie naň umiestňujú spoločnosti, ktoré sú ochotné priebežne zverejňovať informácie o svojom hospodárení. Naopak na oficiálny voľný trh emitujú spoločnosti, ktoré súce požiadavky prestížnejších trhov nespĺňajú, avšak chcú, aby ich cenné papiere boli obchodované na burze.

Neregulovaný trh je charakteristický tým, že nie je zviazaný informačnou povinnosťou a umožňuje umiestnenie emisií aj bez žiadosti emitenta. Zákon stanovuje podmienku pre obchodovanie na neregulovanom trhu, ktorou je zverejnenie prospektu emitenta cenných papierov.³³

Celkovú štruktúru trhov na Burze cenných papierov Praha znázorňuje nasledujúca schéma.

Zdroj: <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/Trhy-Cennych-Papiru/>

Nasledujúca tabuľka zobrazuje počet kótovaných investičných inštrumentov na jednotlivých trhoch pražskej burzy k 17.10.2007.

Oficiálny trh	Akcie	Dlhopisy	Certifikáty + Warranty	Futures
Hlavný trh	21	40	0	0
Oficiálny voľný trh	11	75	27	0
Špeciálny trh	0	0	0	6
Celkom	32	115	27	6

Zdroj: <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/Trhy-Cennych-Papiru/>

7.1. Hlavný trh

Na hlavnom trhu sa obchoduje s najlikvidnejšími cennými papiermi burzy. O prijatií cenného papiera na tento trh rozhoduje burzový výbor pre kotáciu. Rozhoduje sa na základe ekonomickej situácie emitenta a splnenia viacerých podmienok prijatia. Ešte pred splnením podmienok však musí potencionálny emitent predložiť množstvo materiálov:

³³ <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/Trhy-Cennych-Papiru/> [zo dňa 17. října 2007]

- žiadosť o prijatie cenného papiera k burzovému obchodu na hlavný trh (žiadosť musí obsahovať základné identifikačné údaje o emitentovi a emisii, uvedenie tuzemských alebo zahraničných regulovaných trhov, na ktorých je emisia obchodovaná alebo prípadne je požiadane o prijatie)
- prospekt cenného papiera s uvedením dátumu, spôsobu a miesta jeho uvverejnenia
- doklad o pridelení ISIN
- plnú moc emitenta, ktorá splnomocňuje člena burzy k podaniu žiadosti o prijatie, ak o prijatie žiada menom emitenta člen burzy
- ročné účtovné závierky vrátane príloh za posledné 3 roky
- doklad domáceho alebo zahraničného depozitára o zaregistrování emisie v prípade zaknihovaných cenných papierov, v prípade listinných cenných papierov 4 vzory listinného cenného papiera
- výpis z obchodného registra
- společenskú zmluvu alebo stanovy emitenta
- doklad o uvverejenení účtovnej závierky najmenej za 3 posledné po sebe následujúce roky³⁴

Medzi samotné podmienky prijatia na trh potom patrí:

- súlad výšky základného kapitálu s ustanoveniami obchodného zákonníka
- minimálny podiel akcií rozptýlených medzi verejnosťou musí dosiahnuť 25%
- doba podnikateľskej činnosti minimálne 3 roky
- dostatočná likvidita emisie (rozhoduje výbor)³³

Po splnení podmienok nasleduje povinnosť zaplatenia príslušných poplatkov. Jednorazový poplatok za prijatie cenných papierov k obchodovaniu na hlavnom trhu činí 50 000 Kč. Následne sa každoročne platí poplatok za obchodovanie cenných papierov na hlavnom trhu. Ten je stanovený ako 0,05% z objemu emisie, maximálne však 300 000 Kč.

Po celú dobu obchodovania svojej emisie na hlavnom trhu musí emitent plniť informačnú povinnosť. Konkrétnie povinnosti sú uvedené v Podmienkach prijatia cenného papiera k obchodu na hlavnom trhu burzy. Medzi najdôležitejšie zverejňované informácie patrí:

- štvrtročné ukazovatele hospodárenia spoločnosti
- auditovaná účtovná závierka
- výročná správa a polročná správa
- informácie o zmenách vo finančnej situácii spoločnosti
- personálne zmeny v predstavenstve, dozornej rade a vo vrcholnom managemente
- zmeny v majetkových účastiach a v štruktúre akcionárov emitenta³⁵

Prijaté informácie burza prostredníctvom svojho informačného systému distribuuje členom burzy a partnerským informačným agentúram.

Príslušný burzový orgán môže rozhodnúť o pozastavení obchodovania s určitým cenným papierom, či dokonca o jeho vyradení z trhu, či už na žiadosť emitenta, na základe nesplnenia určitých povinností alebo z iných dôvodov (napr. zániku spoločnosti). Pozastaveniu a

³⁴ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Hlavní-Trh> [zo dňa 17. října 2007]

³⁵ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Hlavní-Trh> [zo dňa 17. října 2007]

vylúčeniu z obchodovania predchádzajú miernejšie sankcie, ako napríklad výtka, zverejnenie porušenia informačnej povinnosti či pokuta do výšky 5 miliónov Kč.³⁴

7.2. Oficiálny volný trh

Na tomto trhu sú na emitenta kladené nižšie nároky v porovnaní s hlavným trhom. Nižšia úroveň nárokov sa týka ako podmienok prijatia či informačnej povinnosti, tak aj poplatkov.

Hlavnou podmienkou prijatia je neobmedzená prevoditeľnosť emisie a jej súlad so zákonom. Záujemca o prijatie svojej emisie oproti emitentovi vstupujúcemu na hlavný trh nemusí predložiť ročné účtovné závierky z posledných troch rokov, menej rozsiahla je i informačná povinnosť po prijatí na trh. Jednorazové poplatky za prijatie na trh sú na rodziel od hlavného trhu od 1.1.2005 zrušené. Sankcie za nedodržanie podmienok sú však v podstate totožné.³⁶

7.3. Špeciálny trh (futures)

Na tomto trhu sa obchoduje s futures kontraktmi. Ide o dohody, ktoré zakladajú povinnosť v stanovenom termíne kúpiť alebo predať dohodnuté množstvo podkladového aktíva za vopred zjednanú cenu. Ceny týchto kontraktov stanovuje tvorca trhu. Opiera sa pritom o odhad vývoja ceny podkladového aktíva (meny, akcie, burzové indexy, nerastné suroviny, komodity...).³⁷

Futures kontrakty, s ktorými sa v súčasnosti na pražskej burze obchoduje, uvádza tabuľka.

Typ futures	Podkladové aktívum	Zahájenie obchodovania
Indexové futures	PX index	5.10.2006
Akciové futures	ČEZ (ISIN CZ0005112300)	29.1.2007

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Futures>

³⁶ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Volny-Trh> [zo dňa 17. října 2007]

³⁷ <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Futures> [zo dňa 17. října 2007]

8. Harmonogram burzového dňa

od (hod) - do (hod)	Popis služby
17:00 - 20:00	aukčný režim – uzavrená aukcia
17:00 - 20:00	blokové obchody
17:00 - 20:00	SPAD – uzavrená fáza obchodovanie s certifikátmi - uzavrená fáza obchodovanie s warrantmi - uzavrená fáza obchodovanie s futures - uzavrená fáza
08:00 - 09:30	SPAD – uzavrená fáza obchodovanie s certifikátmi - uzavrená fáza obchodovanie s warrantmi - uzavrená fáza obchodovanie s futures - uzavrená fáza
08:00 - 09:25	aukčný režim – uzavrená aukcia
08:00 - 16:00	blokové obchody
09:25 - 15:55	kontinuálny režim
09:25	začiatok výpočtu priebežného PX
09:30 - 16:00	SPAD – otvorená fáza obchodovanie s certifikátmi - otvorená fáza obchodovanie s warrantmi - otvorená fáza obchodovanie s futures - otvorená fáza
11:00 - 11:30	aukcia intervenčných nákupov
17:00	zverejnenie kurzového lístku

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Harmonogram-BD> [zo dňa 17.10.2007]

Záver

V práci som predstavil základné atribúty Burzy cenných papierov Praha.

V časti venovanej histórii som stručne ilustroval vývoj burzovníctva na území Českej republiky od jeho počiatkov v 18. storočí až po súčasnosť, pričom podrobnejšie som sa venoval novodobej histórii pražskej burzy.

Následne som na história nadviazal načrtnutím súčasného postavenia burzy, najmä z legislatívneho hľadiska. V tejto časti som uviedol i zoznam súčasných členov burzy.

V ďalšej časti som schematicky zobrazil základy organizačnej štruktúry burzy a následne som uviedol najdôležitejšie funkcie a právomoci jej hlavných orgánov (valnej hromady, burzovej komory a dozornej rady) i ďalších orgánov (burzových výborov, generálneho riaditeľa, burzového dohodcu a rozhodcovského súdu). Pri niektorých z orgánov som citoval presné znenie zákona o burze cenných papierov (214/1992 Sb).

V kapitole venovanej obchodovaniu som sa snažil čo najpodrobnejšie vysvetliť rôzne druhy obchodov, s ktorými sa možno na burze stretnúť. Predstrel som základné princípy oboch druhov automatických obchodov, z ktorých vyplývajú rozdiely medzi aukčným a kontinuálnym obchodovaním, podrobne som ilustroval otvorenú i uzavretú fázu obchodovania v SPAD a kapitolu som uzavrel popisom blokových obchodov, obchodov s účasťou špecialistov a futures obchodov.

Pokračoval som predstavením indexov PX a PX-GLOB pražskej burzy. U oboch som uviedol ich stručnú história, základné atribúty, spôsob výpočtu a vývoj po dobu ich existencie som ilustroval pomocou grafov.

V predposlednej časti som sa venoval burzovým trhom, ktoré som najprv charakterizoval len v stručnosti a následne po ich schematickom znázornení a uvedení množstva na nich obchodovaných inštrumentov aj podrobnejšie.

Prácu som uzavrel uvedením na burze obchodovaných produktov a ich stručným popisom a prehľadným harmonogramom burzového dňa.

Zoznam použitej literatúry

Publikácie

1. JIŘÍČEK P., LANDOROVÁ A., LUSK C., LUSKOVÁ M.: Finanční trhy. Bankovní institut, a.s., Praha 1997. 257 stran.
2. FUCHS D.: Finanční trhy, distanční studijní opora. 1. vydání. Masarykova univerzita v Brně 2004. 118 stran. ISBN 80-210-3526-9.

Legislatíva

1. Zákon číslo 214/1992 Sb.

Internetové zdroje

1. www.pse.cz

http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Historie-Burzy	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Profil-Burzy	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Clenove-Burzy/	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Obchodovani	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Aukcni-Rezim	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Kontinualni-Rezim	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Obchodovani/SPAD/	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Blokove-Obchody	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Obchodovani/S-Ucasti-Specialisty/	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Futures-Obchody	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Burzovni-Indexy	[zo dňa 17. října 2007]
http://ftp.pse.cz/Info.bas/Cz/PX_manual.pdf	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Statistika/Burzovni-Indexy/default.aspx/default.aspx?bi=1	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Statistika/Burzovni-Indexy/Detail.aspx?bi=1	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Statistika/Burzovni-Indexy/Detail.aspx?bi=3	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/Trhy-Cennych-Papiru/	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Hlavni-Trh	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Volny-Trh	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Futures	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/Default.aspx	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/Obchodovani/Dluhopisy/	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Warranty	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Harmonogram-BD	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Akcie	[zo dňa 17. října 2007]
http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Investicni-Certifikaty	[zo dňa 17. října 2007]
http://ftp.pse.cz/Statist.dta/Month/ms0709.pdf	[zo dňa 18. října 2007]

Prílohy

Príloha č.1: Kódy stavu trhu

Kód stavu trhu	Charakteristika stavu trhu
1	dokonalá rovnováha na straně nabídky a poptávky (všechny objednávky jsou zcela uspokojeny)
2	lokální převis nabídky (kráceny jsou pouze objednávky na prodej s limitní cenou shodnou s novou aukční cenou, obchod se uskuteční)
3	lokální převis poptávky (kráceny jsou pouze objednávky na nákup s limitní cenou shodnou s novou aukční cenou, obchod se uskuteční)
4	globální převis nabídky (kráceny jsou všechny objednávky na prodej s limitní cenou nižší nebo shodnou s novou aukční cenou, aukční cena je stanovena na dolní hranici povoleného rozpětí, obchod se uskuteční)
5	globální převis poptávky (kráceny jsou všechny objednávky na nákup s limitní cenou vyšší nebo shodnou s novou aukční cenou, aukční cena je stanovena na horní hranici povoleného rozpětí, obchod se uskuteční)
6	totální převis nabídky (míra alokace je nižší než 20 %, aukční cena je stanovena na dolní hranici povoleného rozpětí, obchod se neuskuteční)
7	totální převis poptávky (míra alokace je nižší než 20 %, aukční cena je stanovena na horní hranici povoleného rozpětí, obchod se neuskuteční)
8	nekotováno (nebyly podány žádné objednávky nebo se poptávka nepřekrývá s nabídkou, zůstává předchozí aukční cena, obchod se neuskuteční)

Zdroj: <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Aukcni-Rezim> [zo dňa 17.10.2007]

Príloha č.2: Tvorcovia trhu kótujúci emisie zaradené do SPAD

Tvôrce trhu	AAA	CETV	ČEZ	ECM	ERSTE BANK	KB	ORCO	PEGAS NONW OVENS	PHILIP MORR IS ČR	TELEFÓNICA O2 C.R.	UNIPE TROL	ZENT IVA
ATLANTI K finanční trhy, a.s.	24.9. 2007	27.6. 2005	5.6. 1998	7.12. 2006	1.10. 2002	1.6. 1998	1.2. 2005	18.12. 2006	7.11. 2000	4.6. 1998	1.6. 1998	28.6. 2004
BH Securities a.s.	1.10. 2007	18.7. 2005	18.9. 2003		22.2. 2005		1.10. 2007	18.12. 2006	9.12. 2003	18.9. 2003	18.7. 2005	3.9. 2007
Česká spořitelna, a.s.	24.9. 2007	27.6. 2005	5.6. 1998	7.12. 2006	1.10. 2002	23.1. 2000	1.2. 2005	18.12. 2006	7.3. 2001	4.6. 1998	29.5. 1998	28.6. 2004
Fio, burzovní společnost, a.s.	24.9. 2007	27.6. 2005	9.7. 1999	7.12. 2006	1.10. 2002	9.7. 1999	1.2. 2005	18.12. 2006	28.3. 2001	9.7. 1999	9.7. 1999	28.6. 2004
HVB Bank Czech Republic a.s.	24.9. 2007		25.6. 2003	7.12. 2006	25.2. 2005	25.6. 2003	1.8. 2007	1.8. 2007	25.6. 2003	25.6. 2003	1.8. 2007	29.6. 2004
ING Bank N.V.			22.7. 1999		1.10. 2002	25.5. 1998	1.2. 2005	18.12. 2006		4.6. 1998		28.6. 2004
Komerční banka, a.s.			7.4. 2003		2.5. 2006					7.4. 2003		2.5. 2006
Patria Finance, a.s.	24.9. 2007	27.6. 2005	5.6. 1998	7.12. 2006	1.10. 2002	25.5. 1998	1.2. 2005	18.12. 2006	9.10. 2000	4.6. 1998	29.5. 1998	28.6. 2004
Raiffeisen bank a.s.										1.2. 2005		
WOOD & Company Financial Services, a.s.	24.9. 2007	27.6. 2005	4.2. 2002	7.12. 2006	1.10. 2002	4.2. 2002	1.2. 2005	18.12. 2006	4.2. 2002	4.2. 2002	4.2. 2002	28.6. 2004

Zdroj: <http://www.pse.cz/Obchodovani/SPAD/> [zo dňa 17.10.2007]

Príloha č.3: Parametre emisií investičných certifikátov a špecialisti

Název	ISIN	Maximální rozpětí [Kč]	Standardní množství [ks]	Rizikost	Specialista
BRENT CRUDE OIL	AT0000489778	4	1 000	1	Raiffeisenbank a.s.
BRENT TS	AT0000A02BL6	4	2 000	5	Raiffeisenbank a.s.
BRENT TURBO LONG	AT0000A04C39	3	5 000	5	Raiffeisenbank a.s.
CECE BANKING TL	AT0000A03E87	12	500	5	Raiffeisenbank a.s.
CECE OIL&GAS TL	AT0000A03EC7	12	500	5	Raiffeisenbank a.s.
CECE TELECOM TL	AT0000A03EE3	12	500	5	Raiffeisenbank a.s.
CECE TL	AT0000A02961	12	500	5	Raiffeisenbank a.s.
CECE TS	AT0000A01591	12	1 000	5	Raiffeisenbank a.s.
CECEXT	AT0000A00M07	8	200	1	Raiffeisenbank a.s.
CTX	AT0000454186	12	200	1	Raiffeisenbank a.s.
CTX TS	AT0000A04WQ7	12	1 000	5	Raiffeisenbank a.s.
ČEZ TS	AT0000A066D7	18	200	5	Raiffeisenbank a.s.
ČEZ TURBO LONG	AT0000A02XK2	3	3 000	5	Raiffeisenbank a.s.
DJ EURO STOXX 50	AT0000340146	10	100	1	Raiffeisenbank a.s.
GOLD	AT0000489398	30	100	1	Raiffeisenbank a.s.
GOLD TURBO LONG	AT0000A00BQ9	12	500	5	Raiffeisenbank a.s.
O2 C.R. TURBO LONG	AT0000A01HP6	2	5 000	5	Raiffeisenbank a.s.
PX TURBO LONG I.	AT0000A04GH9	4	3 000	5	Raiffeisenbank a.s.
PX TURBO LONG II.	AT0000A04GJ5	4	3 000	5	Raiffeisenbank a.s.
RDX	AT0000481221	12	200	1	Raiffeisenbank a.s.
ROTX TL	AT0000A04WA1	12	500	5	Raiffeisenbank a.s.
S-BOX DIMAX	AT0000A04KP4	200	50	1	Raiffeisenbank a.s.
SETX TL	AT0000A04WF0	20	500	5	Raiffeisenbank a.s.
ŽELEZNÁ RUDA TL	AT0000A04E86	20	1 000	5	Raiffeisenbank a.s.

Zdroj: <http://www.pse.cz/Obchodovani/S-Ucasti-Specialisty> [zo dňa 17.10.2007]/

Príloha č.4: Parametre emisií warrantov a špecialisti

Název	ISIN	Maximální rozpětí [Kč]	Standardní množství [ks]	Specialista
ČEZ W SHORT	AT0000A00CL8	2	5 000	Raiffeisenbank a.s.
ECM WARRANTS	XS0258854495	35	100	HVB Bank Czech Republic a.s.
O2 C.R. W SHORT	AT0000A00C33	2	10 000	Raiffeisenbank a.s.

Zdroj: <http://www.pse.cz/Obchodovani/S-Ucasti-Specialisty/> [zo dňa 17.10.2007]

Príloha č.5: Báza indexu PX-GLOB ku dňu 16.10.2007

Název	ISIN	Redukovaný počet CP	Redukovaná tržní kapitalizace [mil. Kč]	Váha [%]
ČEZ	CZ0005112300	294 069 867	376 115,4	28,02
ERSTE BANK	AT0000652011	216 482 055	340 093,3	25,34
TELEFÓNICA O2 C.R.	CZ0009093209	322 089 890	174 057,4	12,97
KOMERČNÍ BANKA	CZ0008019106	38 009 852	163 176,3	12,16
CETV	BMG200452024	34 321 889	70 497,2	5,25
UNIPETROL	CZ0009091500	181 334 764	59 332,7	4,42
ZENTIVA	NL0000405173	38 136 230	45 038,9	3,36
ORCO	LU0122624777	10 412 507	31 841,4	2,37
PHILIP MORRIS ČR	CS0008418869	1 913 698	18 325,6	1,37
PRAŽSKÁ ENERGETIKA	CZ0005078154	2 553 831	16 778,7	1,25
JM PLYNÁRENSKÁ	CZ0005078956	985 409	7 773,9	0,58
PEGAS NONWOVENS	LU0275164910	9 229 400	6 871,3	0,51
SM PLYNÁRENSKÁ	CZ0005084459	1 472 285	6 585,5	0,49
ECM	LU0259919230	3 932 500	6 421,8	0,48
PRAŽSKÁ PLYNÁREN.	CZ0005084350	950 338	4 306,0	0,32
VČ PLYNÁRENSKÁ	CZ0005092551	633 996	4 127,3	0,31
PARAMO	CZ0005091355	1 330 078	1 596,1	0,12
PRAŽSKÉ SLUŽBY	CZ0009055158	1 556 125	1 338,3	0,10
SPOLANA	CS0008424958	7 481 288	1 249,4	0,09
SPOLEK CH.HUT.VÝR.	CZ0005092858	3 878 816	1 163,6	0,09
RM-S HOLDING	CS0008416251	784 035	1 117,2	0,08
ENERGOAQUA	CS0008419750	701 000	981,4	0,07
SETUZA	CZ0008460052	1 152 709	841,5	0,06
ČESKÁ ZBROJOVKA	CS0005029156	687 494	644,3	0,05
TOMA	CZ0005088559	1 477 266	632,6	0,05
LÉČ.LÁZNĚ JÁCHYMOV	CS0008446753	418 530	430,2	0,03
LÁZNĚ TEPLICE V Č.	CS0008422853	279 825	233,7	0,02
SLEZAN FRÝDEK-MÍS.	CZ0005018259	805 633	330,3	0,02
ČESKÁ NÁMOŘ.PLAVBA	CZ0008413556	187 310	79,2	0,01
JČ PAPÍRNY VĚTŘNÍ	CZ0005005850	2 444 052	95,8	0,01
Celkem			1 342 076,1	100,00

Zdroj: <http://www.pse.cz/Statistika/Burzovni-Indexy/default.aspx/default.aspx?bi=3> [zo dňa 16.10.2007]

Príloha č.6: Zoznam kótovaných investičných nástrojov ku dňu 17.10.2007

Akcie

Název	Trh	Obchodní skupina	Název	Trh	Obchodní skupina
AAA	Hlavní	3	PHILIP MORRIS ČR	Oficiální volný	3
CETV	Hlavní	3	PRAŽSKÁ ENERGETIKA	Hlavní	1
ČESKÁ NÁMOŘ.PLAVBA	Oficiální volný	1	PRAŽSKÁ PLYNÁREN.	Hlavní	1
ČESKÁ ZBROJOVKA	Hlavní	1	PRAŽSKÉ SLUŽBY	Oficiální volný	1
ČEZ	Hlavní	3	RM-S HOLDING	Hlavní	1
ECM	Hlavní	3	SETUZA	Hlavní	1
ENERGOAQUA	Oficiální volný	1	SLEZAN FRÝDEK-MÍS.	Oficiální volný	1
ERSTE BANK	Hlavní	3	SM PLYNÁRENSKÁ	Hlavní	1
JČ PAPÍRNY VĚTŘNÍ	Oficiální volný	1	SPOLANA	Hlavní	1

JM PLYNÁRENSKÁ	Hlavní	1	SPOLEK CH.HUT.VÝR.	Oficiální volný	1
KOMERČNÍ BANKA	Hlavní	3	STČ PLYNÁRENSKÁ	Hlavní	1
LÁZNĚ TEPLICE V Č.	Oficiální volný	1	TELEFÓNICA O2 C.R.	Hlavní	3
LÉČ.LÁZNĚ JÁCHYMOV	Oficiální volný	1	TOMA	Oficiální volný	1
ORCO	Hlavní	3	UNIPETROL	Hlavní	3
PARAMO	Oficiální volný	1	VČ PLYNÁRENSKÁ	Hlavní	1
PEGAS NONWOVENS	Hlavní	3	ZENTIVA	Hlavní	3

Zdroj: <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/> [zo dňa 17.10.2007]

Dlhopisy

Název	Trh	Obch. skupina	Název	Trh	Obchodní skupina
CAC LEAS. 3,10/09	Oficiální volný	1	HZL ČS VAR/22	Oficiální volný	1
CREST 7,79/22	Oficiální volný	2	HZL EBANKA 4,50/10	Oficiální volný	1
ČEB 6,95/10	Hlavní	1	HZL HB 4,15/09	Oficiální volný	1
ČEZ 0,00/09	Oficiální volný	1	HZL HB 4,25/10	Oficiální volný	1
ČEZ 3,35/08	Hlavní	1	HZL HB 4,35/09	Oficiální volný	1
ČEZ 4,30/10	Hlavní	1	HZL HB 4,55/11	Oficiální volný	1
ČEZ VAR/14	Oficiální volný	1	HZL HB 4,60/11	Oficiální volný	1
ČKA 4,00/10	Hlavní	1	HZL HB 4,65/12	Oficiální volný	1
ČS 3,49/12	Oficiální volný	1	HZL HB 4,70/11	Oficiální volný	1
ČS KOMB/08	Oficiální volný	1	HZL HB 4,90/12	Oficiální volný	1
ČS KOMB/13	Oficiální volný	1	HZL HB VAR/37	Oficiální volný	1
ČS KOMB/17	Oficiální volný	1	HZL HVB 3,50/10	Oficiální volný	1
ČS VAR/10	Oficiální volný	1	HZL HVB 4,50/15	Oficiální volný	1
ČS VAR/12	Oficiální volný	1	HZL HVB 5,00/25	Oficiální volný	1
ČS VAR/14	Oficiální volný	1	HZL HVB 6,0/09	Oficiální volný	1
ČS VAR/15	Oficiální volný	1	HZL KB 4,40/15	Oficiální volný	1
ČS VAR/16	Oficiální volný	1	HZL KB 4,50/08	Oficiální volný	1
ČSOB VAR/08	Oficiální volný	1	HZL KB 5,50/09	Oficiální volný	1
ECM VAR/12	Hlavní	1	HZL KB VAR/15	Oficiální volný	1
EIB 0,00/23	Hlavní	1	HZL RBCZ 3,70/09	Oficiální volný	1
EIB 3,25/07	Hlavní	1	HZL RBCZ 4,40/11	Oficiální volný	1
EIB 4,10/18	Hlavní	1	HZL RBCZ 4,50/10	Oficiální volný	1
EIB 4,15/18	Hlavní	1	HZL RBCZ 4,60/10	Oficiální volný	1
EIB 6,50/15	Hlavní	1	HZL RBCZ 4,70/11	Oficiální volný	1
EIB 8,20/09	Hlavní	1	HZL RBCZ 4,80/12	Oficiální volný	1
EIB VAR/13	Hlavní	1	HZL RBCZ 5,00/12	Oficiální volný	1
EIB VAR/13	Hlavní	1	HZL RBCZ 5,05/09	Oficiální volný	1
EIB VAR/18	Hlavní	1	HZL VB CZ 5,40/12	Oficiální volný	1
EIB VAR/18	Hlavní	1	HZL WÜS.HB 4,55/10	Oficiální volný	1
HL.M.PRAHA 6,85/11	Hlavní	1	HZL WÜS.HB 5,00/11	Oficiální volný	1
HL.M.PRAHA VAR/11	Hlavní	1	HZL WÜS.HB 5,60/12	Oficiální volný	1
HOME CR. VAR/09	Hlavní	1	ING BANK 4,50/19	Oficiální volný	1
HOME CR.BV VAR/09	Oficiální volný	1	MERO ČR 10,30/11	Oficiální volný	2
HZL ČMHB 3,00/08	Oficiální volný	1	OHL ŽS 4,80/10	Oficiální volný	1
HZL ČMHB 3,50/08	Oficiální volný	1	ORCO VAR/11	Hlavní	1
HZL ČMHB 3,60/08	Oficiální volný	1	PHA FIN.BV 6,95/10	Hlavní	1
HZL ČMHB 4,20/10	Oficiální volný	1	SM VAK OVA 5,00/15	Hlavní	1
HZL ČMHB 4,30/09	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 2,30/08	Hlavní	1

HZL ČMHB 4,40/10	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 2,55/10	Hlavní	1
HZL ČMHB 4,45/10	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 2,90/08	Hlavní	1
HZL ČMHB 4,95/09	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 3,25/09	Hlavní	1
HZL ČMHB VAR/07	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 3,55/12	Hlavní	1
HZL ČMHB VAR/09	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 3,70/13	Hlavní	1
HZL ČMHB VAR/15	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 3,75/20	Hlavní	1
HZL ČS 3,65/14	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 3,80/09	Hlavní	1
HZL ČS 4,05/10	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 3,80/15	Hlavní	1
HZL ČS 4,45/08	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 4,00/17	Hlavní	1
HZL ČS 4,50/08	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 4,20/36	Hlavní	1
HZL ČS 4,50/10	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 4,60/18	Hlavní	1
HZL ČS 4,50/15	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 4,70/22	Hlavní	1
HZL ČS 4,75/15	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 6,40/10	Hlavní	1
HZL ČS 4,80/16	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 6,55/11	Hlavní	1
HZL ČS 5,20/08	Oficiální volný	1	ST.DLUHOP. 6,95/16	Hlavní	1
HZL ČS 5,90/12	Oficiální volný	1	SŽDC 4,60/11	Hlavní	1
HZL ČS VAR/11	Oficiální volný	1	ŠKODA AUTO VAR/10	Hlavní	1
HZL ČS VAR/14	Oficiální volný	1	TELEF.O2CR 3,50/08	Hlavní	1
HZL ČS VAR/17	Oficiální volný	1	UNIPETROL VAR/13	Oficiální volný	1
			WÜST.ST.SP.VAR/15	Oficiální volný	1

Zdroj: <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/> [zo dňa 17.10.2007]

Certifikáty

Název	ISIN	Druh IN	Trh	Obchodní skupina
BRENT CRUDE OIL	AT0000489778	IC nepákový	Oficiální volný trh	8
BRENT TS	AT0000A02BL6	IC pákový	Oficiální volný trh	1
BRENT TURBO LONG	AT0000A04C39	IC pákový	Oficiální volný trh	8
CECE BANKING TL	AT0000A03E87	IC pákový	Oficiální volný trh	8
CECE OIL&GAS TL	AT0000A03EC7	IC pákový	Oficiální volný trh	8
CECE TELECOM TL	AT0000A03EE3	IC pákový	Oficiální volný trh	8
CECE TL	AT0000A02961	IC pákový	Oficiální volný trh	8
CECE TS	AT0000A01591	IC pákový	Oficiální volný trh	8
CECEXT	AT0000A00M07	IC nepákový	Oficiální volný trh	8
CTX	AT0000454186	IC nepákový	Oficiální volný trh	8
CTX TS	AT0000A04WQ7	IC pákový	Oficiální volný trh	8
ČEZ TS	AT0000A066D7	IC pákový	Oficiální volný trh	8
ČEZ TURBO LONG	AT0000A02XK2	IC pákový	Oficiální volný trh	8
DJ EURO STOXX 50	AT0000340146	IC nepákový	Oficiální volný trh	8
GOLD	AT0000489398	IC nepákový	Oficiální volný trh	8
GOLD TURBO LONG	AT0000A00BQ9	IC pákový	Oficiální volný trh	8
O2 C.R. TURBO LONG	AT0000A01HP6	IC pákový	Oficiální volný trh	8
PX TURBO LONG I.	AT0000A04GH9	IC pákový	Oficiální volný trh	8
PX TURBO LONG II.	AT0000A04GJ5	IC pákový	Oficiální volný trh	8
RDX	AT0000481221	IC nepákový	Oficiální volný trh	8
ROTX TL	AT0000A04WA1	IC pákový	Oficiální volný trh	8
S-BOX DIMAX	AT0000A04KP4	IC nepákový	Oficiální volný trh	8
SETX TL	AT0000A04WF0	IC pákový	Oficiální volný trh	8
ŽELEZNÁ RUDA TL	AT0000A04E86	IC pákový	Oficiální volný trh	8

Zdroj: <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/> [zo dňa 17.10.2007]

Warranty

Název	ISIN	Druh IN	Trh	Obchodní skupina
ČEZ W SHORT	AT0000A00CL8	warrant pákový	Oficiální volný trh	0
ECM WARRANTS	XS0258854495	warrant pákový	Oficiální volný trh	0
O2 C.R. W SHORT	AT0000A00C33	warrant pákový	Oficiální volný trh	0

Zdroj: <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/> [zo dňa 17.10.2007]

Futures

Název	ISIN	Druh IN	Trh	Obchodní skupina
CEZ FUT DEC07	FCEZA06M1207	futures	Speciální trh	9
CEZ FUT MAR08	FCEZA06M0308	futures	Speciální trh	9
ERBA FUT DEC07	FERBA06M1207	futures	Speciální trh	9
ERBA FUT MAR08	FERBA06M0308	futures	Speciální trh	9
PX FUT DEC07	FPXAA06M1207	futures	Speciální trh	9
PX FUT MAR08	FPXAA06M0308	futures	Speciální trh	9

Zdroj: <http://www.pse.cz/Cenne-Papiry/> [zo dňa 17.10.2007]